

Til Finansdepartementet

Dato: 14. mai 2025

Org.nr.: 926 447 424

Innspill om EU/EØS-saker på finansmarkedsområdet

Fintech Norway takker for muligheten til å delta på Finansdepartementets innspillsmøte 19. august. Foreningen representerer en bred og mangfoldig bransje som spiller en stadig viktigere rolle i det finansielle økosystemet. Vi ønsker å bidra med innsikt og konkrete forslag til hvordan norsk implementering av EUs finansregelverk kan styrke innovasjon, konkurransekraft og forbrukerinteresser.

Våre nøkkelbudskap til departementet:

- 1. Fintech er en viktig del av fremtidens finansnæring**
Norge har over 180 fintech-selskaper som utvikler tjenester innen bl.a. betaling, sparing & pensjon, forsikringsteknologi, folkefinansiering og virtuell valuta, m.fl. Bransjen er i rask vekst og allerede en betydelig bidragsyter i det norske finansielle økosystemet. Norske fintech representerer store eksportmuligheter og skaper både bedre tjenester for forbrukere og produktivitetsvekst i næringslivet. Fremtidens finansreguleringer må derfor hensynta fintechbransjen for å sikre at regelverkene fungerer i praksis.
- 2. Fintech støtter forbrukere og politiske mål**
Fintech-aktører utvikler løsninger som styrker forbrukermakt, øker transparens og bidrar til bedre og rimeligere tjenester. Dette er i tråd med politiske mål som økt konkurranse i bank & finans, samt økt forbrukermakt gjennom å gi norske forbrukere bedre tilgang til finansielle tjenester og styrket eierskap til egne data.
- 3. Behov for raskere og mer effektiv implementering av EU-regelverk**
For å konkurrere på like vilkår i Europa må nytt EU-regelverk (som FIDA, DORA og PSD3) implementeres effektivt og uten forsinkelser. Norge har historisk vært rask til å innføre begrensende regler, men treg med å åpne markeder som gir norske selskaper muligheter. PSD2 ble for eksempel implementert 15 måneder etter EU, og crowdfunding-forordningen (ECSP) er fortsatt ikke på plass 58 måneder etter at den trådte i kraft i EU. Forsinkelsene gir europeiske konkurrenter et forsprang og svekker norske selskapers vekst og eksportpotensial.
- 4. Fintech-perspektivet må inkluderes i beslutningsprosesser**
Representanter fra fintech-sektoren bør delta i arbeidsgrupper og komiteer. Bransjen kan bidra med innsikt i nye teknologier og produkter, sikre treffsikre regelverk og styrke norsk innovasjon og konkurransekraft.
- 5. Innovasjon og vekst**
Debatten om ny teknologi i finans må balansere risikoperspektiv med de positive effektene fintech kan ha på innovasjon, effektivitet og eksport. Norske fintech-selskaper har fortrinn i et digitalt modent norsk og nordisk marked, og tjenester som utvikles her

kan eksporteres til andre europeiske land når regelverk harmoniseres og Europa som marked åpnes opp.

Oppsummert er raskere implementering av EU-regler og aktiv inkludering av fintechbransjen i prosesser avgjørende for å bygge et moderne, brukerorientert og robust finansmarked – både her hjemme og i Europa.

Under følger utdypede innspill fra Fintech Norway og våre medlemmer. Hver seksjon beskriver konkrete problemstillinger for en spesifikk fintech-vertikal som følge av treg eller ufullstendig implementering av EU-rettsakter, og foreslår målrettede løsninger.

Digitale valuta: Eksempel på ulik behandling av rapporteringspliktige etter gjeldende hvitvaskingslov

Firi AS er Norges største kryptovalutabørs, og er registrert som vekslings- og oppbevaringstjeneste for virtuelle eiendeler (VASP) hos Finanstilsynet. Vi står nå midt i overgangen til å bli regulert som kryptoeiendelstjenesteyter (CASP) under det kommende MiCA-regelverket, og støtter fullt ut norske og europeiske mål om å styrke innsatsen mot hvitvasking og økonomisk kriminalitet.

Vi ønsker imidlertid å gjøre departementet oppmerksom på en konkret lovmessig barriere som i dag hindrer effektivt samarbeid mellom VASP-er og andre rapporteringspliktige foretak – som banker, finansieringsforetak, forsikringsselskaper og verdipapirforetak – til tross for at vi ofte håndterer de samme truslene og de samme kundene.

Konkret utfordring

Etter gjeldende hvitvaskingslov § 28 femte ledd, jf. § 4 annet ledd bokstav a til c, er det kun et begrenset sett av rapporteringspliktige – hovedsakelig banker, kredittforetak og finansieringsforetak – som lovlig kan dele opplysninger seg imellom.

Firi, som omfattes av § 4 bokstav p, har ikke adgang til å dele informasjon med disse foretakene, og heller ikke motta slik informasjon fra dem. Dette gjelder selv i situasjoner der vi har godt dokumentert mistanke om svindel, økonomisk utnyttelse eller annen alvorlig kriminalitet.

Rapporteringspliktige som banker tar jevnlig kontakt med oss med relevante og velbegrunnede forespørsler. Likevel må vi hver gang svare at loven forbyr slik deling. Resultatet er at vi ikke får varslet om potensielt kriminelle aktører, og bankene får ikke innsyn i informasjon som kunne styrket deres egen risikobedømmelse.

Forslag til løsning

Vi ber derfor om at Finansdepartementet:

1. Vurderer behovet for lovendring slik at rapporteringspliktige kryptoeiendelstjenesteytere (VASP/CASP) gis adgang til å dele relevant informasjon med øvrige rapporteringspliktige i tråd med formålet i hvitvaskingsregelverket.

2. Eventuelt utreder en forskriftsregulert dispensasjonsordning eller etablerer en formalisert samarbeidsmekanisme for informasjonsdeling, innenfor klare rettssikkerhetsrammer.
3. Anerkjenner at VASP-er, på lik linje med foretak nevnt i hvitvaskingsloven § 4 bokstav a til o, har både kompetanse, verktøy og vilje til å bidra aktivt i bekjempelsen av økonomisk kriminalitet – men mangler i dag rettslig adgang til å gjøre dette i samarbeid med øvrige aktører.

Per i dag virker lovverket mot sin hensikt ved å hindre samarbeid mellom aktører med felles formål. Det svekker både forebygging, tilsyn og myndighetenes mulighet til å avdekke alvorlig økonomisk kriminalitet på tvers av sektorer.

Utfordringer ved treg implementering av EU-rettsakter for folkefinansieringsplattformer

Kameo er Nordens ledende formidler av folkefinansierte lån, og har siden 2016 formidlet 8 milliarder kroner fordelt på om lag 500 boligbyggingsprosjekter i Skandinavia. Nesten 600 millioner kroner er utbetalt i renter til skandinaviske småsparere gjennom plattformen. Kameo har tillatelse til å tilby folkefinansieringstjenester i hele EU gjennom konsesjon fra den svenske Finansinspektionen. Kameo har også tillatelse til å tilby betalingstjenester i tilknytning til låneformidlingen, noe som sikrer at Kameo har kontroll over betalinger som går til og fra investorene på den ene siden og til og fra låntakerne på den andre siden. I Norge tilbyr Kameo sine tjenester dels som registrert låneformidler og dels gjennom såkalt «passporting» av den svenske betalingstjenestetillatelsen.

I EU ble det i 2021 innført et regelverk for slik formidling av lån som Kameo tilbyr. Et offentlig utvalg ble oppnevnt for å vurdere innføring av reglene i Norge, og NOU som anbefalte innføring av reglene gjennom henvisning – det vil si uten særlig lokale tilpasninger – ble overlevert Finansdepartementet i desember 2021. Fintech Norway ble ikke invitert til å delta i utvalgsarbeidet, selv om foreningen representerte nær 100% av norske selskaper som tilbyr folkefinansieringstjenester.

19. august 2025 er reglene fortsatt ikke forelagt Stortinget.

I EU har aktører i dette markedet kunnet etablere seg og vokse siden november 2021. Når reglene etter hvert blir klare i Norge, så skal små norske aktører over natten konkurrere med veletablerte merkevarer og organisasjoner som allerede har fått konsesjon og har hatt god tid til å tilpasse seg dette nye regelverket, med rutiner, løsninger og kapital på plass. Den konkurransen blir tøff.

Og mens vi venter på at det som må skje skal skje – Norge er tross alt forpliktet til å innføre disse reglene i Norge – så lider både forbrukere, småbedrifter og aktørene selv under dårlig regulering:

Markedet og konkurransen begrenses unødvendig

Utfordring:

I Norge gjelder i utgangspunktet et utlånsforbud for alle som ikke er bank eller kredittinstitusjon. Det er gjort unntak for lån som gjøres via en folkefinansieringsplattform, men dette er begrenset til lån opp til 1 million kroner per år. Begrensningen er begrunnet i forbrukerbeskyttelse, men ingen forbruker beskyttes av en slik begrensning: Veldig få forbrukere har en million å investere hvert år i folkefinansiering. I stedet beskytter den bankene, som slipper konkurransen fra investeringsselskaper, kapitalsterke privatpersoner og fond som har penger å investere i norske småbedrifter og boligbygging, men som finner investeringer opp til en million i året helt uinteressant fordi avkastningen blir for liten i deres målestokk. Norske oppstartsvirksomheter og boligbyggere går dermed glipp av milliarder årlig i privat kapitaltilførsel. At det er et kapitalhull for slike bedrifter er for lengst påvist, blant annet i Kapitaltilgangsutvalgets rapport NOU 2018:5.

Løsning:

Implementer EU's folkefinansieringsforordning (ECSRP), som ble besluttet innlemmet i EØS-avtalen 2. Februar 2024. Denne stiller krav om kunnskapstest og egnethet for investeringer i enkeltlån på mer enn 1000 euro. Da beskyttes de som trenger beskyttelse, og markedet får den konkurransen den trenger.

Hvitvaskingskontrollen svekkes, og klageordning er tilfeldig

Utfordring:

I Norge kan de tjenestene som Kameo tilbyr, ytes som registrert låneformidler. Registrerte låneformidlere er svakt regulert, og er heller ikke rapporteringspliktige under hvitvaskingsregelverket. Ved å bruke tredjepartsløsninger for å håndtere innbetalinger fra tusenvis av småsparere, og tilbakebetaling av millionbeløp fra låntakere som skal spres på disse småsparerne, trenger ikke låneformidleren å forholde seg til den hvitvaskingskontrollen som samfunnet krever av alle andre aktører i finansmarkedene.

Dette er både uheldig for samfunnet og urettferdig: Ved å innrette seg på en måte som gir foretakene dårligere kontroll og oversikt over betalingsflyten, så sparer foretaket store kostnader knyttet til antihvitvaskingssystemer, intern opplæring, dokumentasjon og organisering av virksomheten. Disse foretakene «slipper» også kostnadene ved å være knyttet til en klagenemnd, som ellers ville sikret småsparerne tilgang til en enkel og gratis tvisteløsningsmekanisme. For kundene selv kan det være vanskelig å oppdage dette før de står i en tvist med foretaket. Tilknytningen til klagenemnda fremstår derfor tilfeldig.

Løsning:

Gjør som EU og still krav om at foretak som tilbyr folkefinansieringstjenester skal være rapporteringspliktige under antihvitvaskingsreglene uavhengig av om tilbyderer også har tillatelse til selv å gjennomføre betalingene som tjenesten krever.

Krev tilknytning til Finansklagenemnda for alle foretak med registreringsplikt som tilbyr tjenester til forbrukere.

Unødvendig kostbar modell for pantesikkerheter og inndrivelse

Utfordring:

I Norge er låneformidlingsreglene utformet med utgangspunkt i at det er låntaker som er den svake parten, mens den som låner ut er den sterke parten. Ved lånebasert folkefinansiering er det ofte det motsatte som er utgangspunktet: På utlånssiden står hundretalls – kanskje flere tusen – småsparere med begrenset innsikt i både faktiske forhold ved låntaker, prosjektet som skal finansieres og markedet, men også i juridiske forhold knyttet til inndrivelse, konkursbehandling, hvordan långiverne kan ta beslutninger og drive inn utestående lån. På låntakersiden står én profesjonell låntaker.

Spesielt vanskelig og urimelig blir det når lånene ikke går som planlagt. Finansforetaksloven § 2-18 (2) og finansavtalelovens regler om god meglerskikk krever at låneformidlere er uavhengig av låntaker og långiver, og at låneformidleren opptre upartisk. Reglene hindrer låneformidlere i å registrere pant og andre sikkerheter som sikkerhetsagent for investorene/långiverne; i å drive inn utestående beløp for investorene; og i å dele nødvendig informasjon om låntaker og prosjekt på grunn av regler om taushetsplikt.

Resultatet for norske småsparere blir en ekstremt og unnecessary kostbar tvangsinnndrivelse for de få lånene som går i mislighold. Låneformidlerne må også bruke mye tid på juridiske vurderinger av hvor grensene går mellom taushetsplikt overfor den misligholdende låntakeren og småsparerens informasjonsbehov om fremdrift og sannsynlighet for tilbakebetaling.

Den låneformidlerrollen som foretakene har ved folkefinansiering ligner mye mer på den rollen Nordic Trustee har for obligasjonseierne i et obligasjonslån, enn på den klassiske låneformidleren som finner låntakere for bankene. Da bør regelverket også tilpasses dette. Låneformidleren må, uten risiko for erstatningskrav fra låntaker og pålegg fra tilsynsmyndigheter, kunne informere investorene i lånene når lån ikke utvikler seg som planlagt. Formidleren må også kunne registrere pant og melde inn krav i konkurs, og reise søksmål for å inndrive misligholdte lån – på samme måte som Nordic Trustee kan representere sine høyst profesjonelle långivere.

Løsning:

Likestill låneformidleren med tillitsmannsrollen prosessuelt slik at låneformidler kan ta ut sikkerheter og forfølge krav på investorenes vegne dersom låntaker misligholder lånet.

Gjennomfør EUs folkefinansieringsforordning der det stilles krav til håndtering av interessekonflikter og organisering i stedet for å insistere på en upartiskhet som skader småsparerne.

Gi en lov- eller forskriftsbestemmelse som åpner for at låntaker allerede ved låneopptaket kan gi låneformidleren anledning til å dele informasjon om låntakeren og prosjektet med investorene i lånet frem til lånet i sin helhet er tilbakebetalt.

Oppsummert:

Norge er forpliktet til å innføre EUs folkefinansieringsregler. Jo lenger vi venter, jo mer skades konkurransen, småbedriftene og investorene. Vi trenger et regelverk som både beskytter forbrukerne og åpner for sunn konkurranse – ikke ett som først og fremst beskytter bankene.

Utfordringer for god konkurranse i markedet for tjenstepensjon

Pensjonssparing er i mindre grad utsatt for grenseskridende aktivitet. Regelverk og skattesystem er p.t. fremdeles nasjonalistiske og utfordrende å harmonisere på tvers av europeiske land.

Pensjonsmarkedet treffes imidlertid av EU regelverk som blant annet Open Finance, FiDA, med mere. Det er viktig at disse forordningene implementeres raskt slik at alle aktørene får tilgang til riktig informasjon tidlig. Dette er vesentlig dersom norske fintechaktører skal klare å bygge gode tjenester og konkurrere internasjonalt.

De største utfordringene mot god konkurranse i markedet for tjenstepensjon (Pilar II) er:

I Norge er alle de store pensjon og spareselskapene tilknyttet Finans Norge. Utover å være regulert av europeisk og norsk regelverk er bransjeavtaler styrende for virksomheten. Det eksisterer bransjeavtaler som regulerer flyttegebyr på ytelsespensjon som er smittet over på innskuddspensjon. Innskuddspensjon er enkelt og rimelig å forholde seg til – gebyret for å flytte innskuddspensjon bør forbys.

Ytelsespensjon og fripoliser må kunne flyttes mellom pensjonsaktørene.

Pensjonskapitalbevis for over 100 milliarder står utenfor egen pensjonskonto.

For å sikre reell konkurranse i pensjonsmarkedet og å åpne for innovasjon, foreslås tre målrettede endringer:

1. Full portabilitet for alle pensjoner – fjern flyttegebyr, åpne for flytting av ytelsespensjon og konvertering av fripoliser, og inkluder alle pensjonskapitalbevis i egen pensjonskonto.
2. Lik og tidlig tilgang til pensjonsdata – implementer Open Finance og FIDA samtidig med EU, slik at alle aktører får samme utgangspunkt til å tilby nye tjenester.
3. EU-omfattende portabilitetsregler – støtt reformer som PEPP og IORP II for å gi norske tilbydere adgang til hele EU-markedet på like vilkår.

Strukturelle utfordringer i markedet for betalings- og kontotjenester i Norge.

Overordnet om markedet for betalingsformidling

Bankmarkedet i Norge er sterkt dominert av noen få store aktører, med DNB og Sparebank 1 i spissen, og konsolidering gjennom oppkjøp har ytterligere styrket denne maktposisjonen. Bankenes samarbeid om løsninger som NICS, BankID, BankAxept og Vipps MobilePay har skapt effektive infrastrukturer og betalingsløsninger, men samtidig gitt bankene en kontroll som ikke fremmer konkurranse og gjør det krevende for nye aktører å etablere seg i betalingsmarkedet.

Behov for sanksjonshjemmel ved manglende etterlevelse av PSD2

Bakgrunn:

PSD2 trådte i kraft i EU i 2018 (i Norge i 2019), nettopp for å styrke konkurransen og legge til rette for innovasjon i betalingsmarkedet. Direktivet skulle åpne for nye fintech-aktører, men bankene var treige med å klargjøre nødvendige grensesnitt under PSD2 og tolker regelverket snevert, til ulempe for betalingsfullmektiger. Resultatet er at konkurransen som PSD2 var ment å fremme i liten grad har blitt realisert.

Eksempelvis har bankene sammen motarbeidet Fintech-bransjens initiativ om å konkurrere med Avtalegiro. Bankene samhandlet gjennom Bits og motarbeidet Finanstilsynets presiseringer om at bankene må tilgjengeliggjøre slik funksjonalitet for betalingsfullmektiger. Diskusjonen har pågått siden høsten 2021, og bankene har fortsatt ikke åpnet for konkurranse på dette området.

Ved gjennomføringen av PSD2 i Norge ble det ikke foreslått noen hjemmel for administrative sanksjoner, herunder overtredelsesgebyr. Dette til tross for at direktivet i artikkel 103 fastsetter at nasjonale regler skal ha effektive og forholdsmessige sanksjonsbestemmelser som retter seg mot overtredelse av nasjonale regler som gjennomfører PSD2.

Ved innføringen av PSD2 vurderte Finanstilsynet det slik at det ville være mer hensiktsmessig å vurdere en generell hjemmel for administrative sanksjoner i finansforetaksloven, som en del av en samlet vurdering på finansområdet. Utfordringene knyttet til bankenes etterlevelse av PSD2 viser at det burde vært innført en slik hjemmel ved gjennomføringen av PSD2.

Løsning:

Det bør innføres en generell hjemmel for administrative sanksjoner, for å sikre etterlevelse av både gjeldende og kommende regelverk. Dette er særlig viktig for at kommende regelverk som PSD3 og FIDA skal fungere etter intensjonen.

Strukturelle utfordringer i betalingsmarkedet

Bakgrunn:

I Norge har vi et velfungerende interbanksystem, men systemet favoriserer bankene og begrenser konkurransemuligheten for andre betalingstjenestetilbydere.

Det er kun banker som har direkte tilgang til betalingsinfrastrukturen gjennom interbanksystemet Norwegian Interbank Clearing System (NICS). Det er kun to av bankene som har direkteoppgjør med sentralbanken; DNB og Sparebank 1. De øvrige bankene kjøper oppgjørstjenester fra DNB og Sparebank 1, hvor oppgjøret mellom samtlige banker i Norge styres gjennom NICS. Etableringen og byggingen av NICS ble i sin tid utkontraktert til NETS, hvoretter denne virksomheten ble solgt til Mastercard Payment Services i 2019.

Enhver aktør som skal gjennomføre betalinger i Norge, må ha en avtale med en bank for oppgjør av pengetransaksjoner. Med aktører menes her både betalingsforetak, næringsdrivende og forbrukere. Dette skiller seg eksempelvis fra markeder som Sverige og Storbritannia, hvor betalingsforetak kan koble seg direkte opp mot oppgjørssystemene (Det svenske Rix Inst eller det britiske Faster Payments systemet), og øvrige EU land med Euro, hvor det gis tilgang gjennom STEP2, TIPS, RT1 og generelt SEPA tilgang.

Interbanksystemet er basert på lagvis inndeling for betalinger.

- Lag 1, som kun består av DNB og Sparebank 1, har direkte tilgang til sentralbanken og avstemming her.
- Lag 2 har egne kontoserier, og har tilkobling til NICS, men gjør sine avstemminger med DNB og Sparebank 1 som oppgjørsbanker.
- Lag 3 har ikke egne kontoserier, men gjør sine oppgjør mot gjennom Lag 2 eller Lag 1 banker.
- Lag 4 er ikke banker, og er avhengig av å benytte banker for gjennomføring av betalingstjenester.

Denne eksklusive tilgangen til oppgjørssystemet i Norge som kun er noe som gis til bankene, medfører vesentlig høyere betalingskostnader for ikke-banker enn det som sees fra andre sammenlignbare markedet. En oppgjørstransaksjon i Norge er priset til ca 2,50-3,50 NOK per transaksjon ved bruk av klientkonto, mot ca 0,01-0,015 NOK per transaksjon i andre sammenlignbare markeder.

Oppgjørssystemet gjør oppgjør 5 ganger om dagen basert på en batch overføring av meldinger som sendes til oppgjør. Bankenes infrastrukturselskap BITS har videreutviklet dette til "Straksbetalinger". De såkalte straksbetalingene har fortsatt det samme oppgjørssystemet i bunn, men har et realtids meldingsystem som sørger for at saldo på mottaker og avsender oppdateres umiddelbart. Bankene tar seg som oftest ekstra betalt for dette "straksoppgjøret", vanligvis ca NOK 5,- per transaksjon, noe som i praksis kun blir en melkeku for bankene.

PSD (PSD1) artikkel 27 (videreført i PSD2 artikkel 35), fastsetter at betalingsaktører skal gis tilgang til betalingsinfrastruktur for å kunne gjennomføre sine betalinger (som det gjøres i både Sverige, Storbritannia og andre EU land). Bestemmelsen er gjennomført i betalingssystemloven § 5-2, hvor det blant annet fremgår at vilkår for deltakelse i betalingssystemer skal være objektive, ikke-diskriminerende, forholdsmessige og ikke pålegge restriksjoner på grunnlag av institusjonell status.

Deltagelse i NICS, kontrollert av BITS, forutsetter derimot at deltageren må være en kredittinstitusjon, og åpner ikke for andre betalingstjenestetilbydere med konsesjon.

Sammenlignet med andre europeiske land, har bankene i Norge bygget et system og en infrastruktur som beskytter deres egen forretningsmodell og som krever høye kostnader for konkurrerende betalingstjenestetilbydere.

På toppen av dette har bankene sammen etablert Vipps, som en utfordrer til større internasjonale aktører. Det er gunstig med konkurranse med internasjonale aktører, men også kostbart for norske bedrifter nå som Vipps har fått en sentral posisjon blant forbrukerne.

Vipps Holding har en særstilling i det norske betalingsmarkedet gjennom sitt eierskap til både BankID og BankAxept på den ene siden og Vipps MobilePay på den andre. Denne strukturen gir selskapet og eierbankene en unik posisjon. Vipps Holding har direkte tilgang til BankAxept-infrastrukturen, som er selve ryggraden i norske betalinger, både i butikk og nå digitalt. Samtidig har bankene holdt nye fintech-aktører utenfor viktige identifiseringsløsninger som Vipps bruker. Resultatet er et marked der betalingsløsninger kontrolleres av bankene blant annet gjennom

Vipps Holding, hvor etableringsbarrierene er så høye at nye aktører sliter med å utfordre i Norge.

Da Vipps, BankAxept og BankID ble slått sammen, satte konkurransetilsynet en rekke kriterier for aksept for fusjonen. Kriteriene synes derimot ikke å ha hensyntatt utfordringene rundt tilgangen til den grunnleggende infrastrukturen bankene benytter som en beskyttelse mot konkurranse i markedet.

Vipps ble senere fusjonert med danske Mobilepay, noe som skapte en Nordisk betalingsgigant. I forbindelse med fusjonen, ble BankAxept og BankID fisjoner ut, men strukturen er fortsatt at Vipps Holding AS eier majoriteten i Vipps Mobilepay, samt 100% av BankAxept BankID. Denne konsentrasjonen av markedsrett begrenser innovasjon og valgmulighetene for forbrukere og svekker konkurransen på pris og kvalitet.

Løsning:

Vi oppfordrer Finansdepartementet til å ta tak i dominansen og maktkonsentrasjonen i betalingsmarkedet, som holder utfordrerne ute og begrenser tilbudet for forbrukerne i Norge. Finanstilsynets mandat bør i større grad bidra til tilrettelegging for konkurranse og innovasjon i markedet. Til sammenligning har Finanstilsynet i Storbritannia en rolle som i langt større grad bidrar til konkurranse og innovasjon i markedet.

Eksempel: Mandatet til det britiske finanstilsynet: (UK FCA)

The UK Financial Conduct Authority (FCA) is mandated to protect consumers, ensure market integrity, and promote competition within the financial services sector.

Overview of the FCA's Mandate:

The Financial Conduct Authority (FCA) is the principal regulatory body overseeing the financial services industry in the United Kingdom. Established in 2013, the FCA operates independently of the UK government and is funded by fees from the firms it regulates. Its mandate encompasses several key objectives:

- 1. Consumer protection: The FCA aims to ensure that consumers are provided with appropriate products and services and are treated fairly by financial institutions. This includes safeguarding against unfair practices and ensuring transparency in financial transactions.*
- 2. Market integrity: The FCA is responsible for maintaining the integrity of the UK Financial markets. This involves monitoring market activities to prevent fraud, manipulation, and other forms of misconduct that could undermine public confidence in the financial systems.*
- 3. Promoting Competition: The FCA promotes healthy competition among financial service providers to benefit consumers. By encouraging competition, the FCA seeks to enhance the quality of services and products available in the market, ultimately leading to better outcomes for consumers.*

Vi oppfordrer Finansdepartementet om å gi Finanstilsynet et mandat som i større grad kan bidra til å sikre et sunnere marked for bank og betaling i Norge.

Norsk særregulering er til hinder for innovasjon og verdiskaping

Et vesentlig hinder for innovasjon og konkurranse er særnorske reguleringer som verken er samordnet med EU-regelverk eller tilstrekkelig koordinert på tvers av departementer og tilsyn. Selv om intensjonen ofte er god, ender prosessene opp med detaljregulering som gjør markedet rigid og reduserer handlingsrommet for nye løsninger. Resultatet blir at forbrukerne går glipp av bedre tjenester, mens næringslivet møter unødvendige hindringer.

Et aktuelt eksempel er Barne- og familiedepartementets forslag til endringer i låneformidlingsloven og tilhørende forskrift. Forslaget regulerer aktører som allerede er underlagt finanslovgivningen, og innebærer blant annet et forbud mot samtykkebasert innsyn. Dette står i kontrast til utviklingen i EU, der samtykkebasert datadeling er et bærende prinsipp i kommende regelverk som FiDA. Når særnorske regler innføres uten tidlig dialog med de aktørene som blir direkte rammet, øker risikoen for harmoniseringsproblemer – samtidig som innovasjon og konkurranse strupes.

Løsning:

Regulering bør ta høyde for ulike forretningsmodeller og tekniske løsninger, og bygge på overordnede prinsipper fremfor detaljstyring. Det krever tidlig og reell dialog med bransjen før forslag legges frem. Slik kan man ivareta forbrukerhensyn uten å hemme innovasjon, og samtidig sikre at Norge utvikler regler i takt med EU i stedet for å etablere særnorske hindre.

Vi takker for muligheten til å avgi innspill og står gjerne til disposisjon for eventuelle spørsmål og nærmere dialog om forslagene. Ved behov stiller vi også i relevante komiteer og høringsutvalg på regulering som treffer finansbransjen.

Med vennlig hilsen

Daniel Isdal Furset

Generalsekretær, Fintech Norway

Eksempler på forsinkelser i implementering av EU-regler:

Regelverk	EU-dato	Norge-dato	Forsinkelse (mnd)
AIFMD (2011/61/EU)	22.07.2013	01.07.2014	ca. 12
EuVECA (EU) 345/2013	22.07.2013	01.08.2021	ca. 96
ELTIF (EU) 2015/760	09.12.2015	01.01.2023	ca. 85
MiFID II/MiFIR	03.01.2018	01.01.2019	ca. 12
PSD2 (2015/2366)	13.01.2018	01.04.2019	ca. 15
ECSP-forordningen (EU) 2020/1503	10.11.2021	ikke i kraft pr. aug. 2025	min. 58
ELTIF 2.0 (EU) 2023/606	10.01.2024	varslet 2025	min. 20
Instant Payments Regulation (EU) 2024/886	08.04.2024	EØS-innlemmelse ikke avklart	min. 16
MiCA (EU) 2023/1114	30.12.2024	01.07.2025	ca. 6
DORA (EU) 2022/2554	17.01.2025	01.07.2025	ca. 5.5